

Червена каня *Milvus milvus*

Описание на вида

Много рядко прелитащ през страната ни вид. През последните години усилията за възстановяване на популацията в редица страни в Европа, доведоха до по-чести регистрации на вида като мигрант у нас. Данните до сега са за единични птици, регистрирани по Черноморското крайбрежие и в отделни случаи навътре в страната.

Сн. интернет

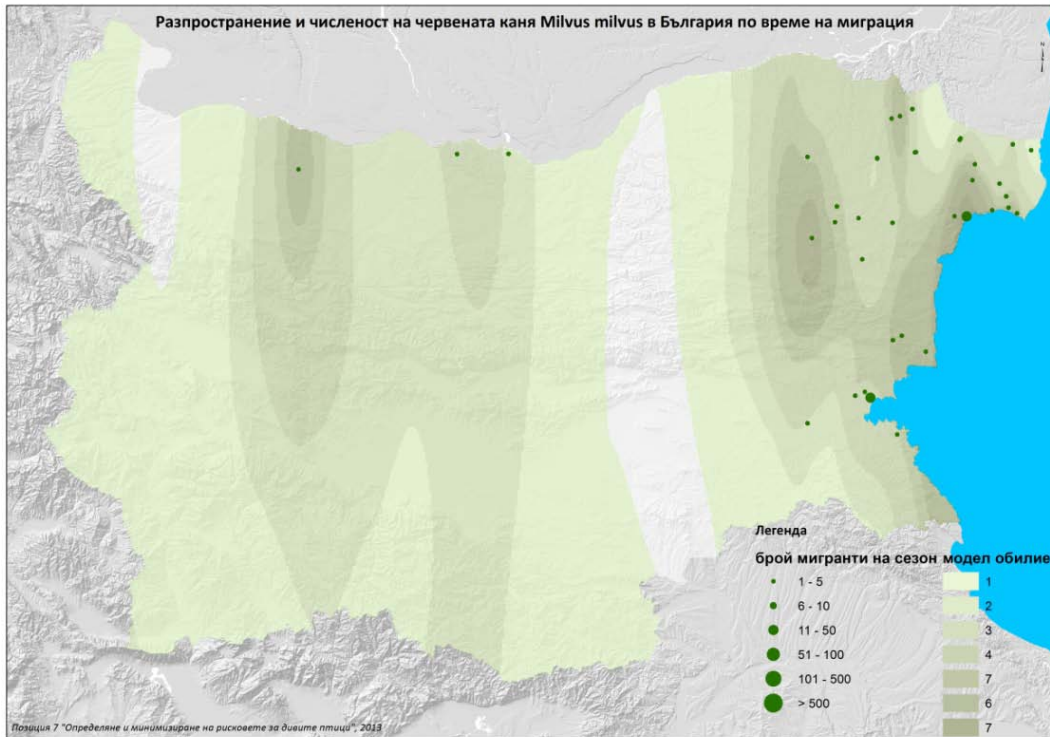
Степен на проученост, обзор на наличната информация и принос на проекта

В България миграцията е целенасочено проучвана след 1977 г. (Laine, 1978). Сравнително по-добре е проучена есенната миграция на вида. В Световния справочник на миграционните пътища на грабливите птици (Zalles, Bildstein, 2000) като места с миграция на червени кани са посочени нос Емине, Долното течение на река Арда и курорта Албена (Zalles at al., 2000). В периода 1979 до 2003 г. (с изключение на 1994, 1995, 1997 и 2000 г.) е проучвана есенната миграция на вида в района на Атанасовското езеро, като за 24-годишния период са регистрирани числености до 13 (1979 г.) индивида за миграционен сезон (Michev at al., 2011). В 12 от годините видът не е регистриран по време на миграция на Атанасовско езеро. Миграция на червени кани е наблюдавана в района на Балчик през 2003 г. при целенасочено проучване на миграцията, свързано с намерения за развитие на ветропаркове, като за един миграционен сезон са установени да прелитат 7 индивида (НБОИ, 2012). През есента на 2004 г. в рамките на целенасочено проучване на есенната миграция в Източна България, паралелно на 9 наблюдателни точки за целите на Natura 2000, миграция на червена каня е установена в района на Добруджа при Българево (4 индивида), Балчик (14 инд.), Рогачево (3 инд.), при село Мадара (2 инд.), в Източна Стара планина – при селата Баня (1 инд.) и Паницово (3 инд.) и в района на Созопол при село Равадиново (1 инд.) (БДЗП, 2005). Най-голям брой мигриращи червени кани през този миграционен сезон са наблюдавани при Балчик. При това проучване е установено, че през 2004 г. миграцията на червената каня започва от втората десетдневка на август и продължава до средата на октомври. През 2005 г. при проучването на есенната миграция в Източна България паралелно на 9 наблюдателни точки, червени кани са установени в района на Добруджа при Българево (3 инд.), Топола (3 инд.), Кремена (1 инд.), Суворово (1 инд.) и Ефрейтор Бакалово (наблюдателна точка Суха река) (1 инд.), в района на Провадия (1 инд.) и Атанасовско езеро (2 инд.) През 2005 г. есенната миграция на червената каня започва в средата на август и продължава до средата на октомври. В периода от 2006 до 2010 г. започват да се провеждат проучвания на миграцията на птиците във връзка с инвестиционни интереси за изграждане на ветрогенератори, като проучванията са съсредоточени основно в Добруджа. При тези проучвания мигриращи червени кани са наблюдавани при Каварна, Могилище, Бежаново, Снягово, Добротич, Телериг, Станата, като най-голям брой мигриращи червени кани са установени през 2009 г. при село Телериг – 4 индивида. В периода 2008 – 2009 г. проучвания на есенната миграция са осъществени и по поречието на река Дунав и Дунавската равнина, като една червена каня е наблюдавана в района на блатото Кайкуша (в защитена зона „Свищовско-беленска низина“) (НБОИ, 2012). Извън посочените по-горе райони, при случайни наблюдения на птици, червена каня по време на есенна миграция е наблюдавана в района на Дюлинския проход (1 индивид през 2006 г.) (НБОИ, 2012).

Пролетната миграция на червената каня е по-слабо проучена. През пролетта на 2005 г. при паралелните проучвания на пролетната миграция в Добруджа е наблюдавана само 1 червена каня при Провадия. В периода на интензивни проучвания на миграцията в Добруджа заради засиления инвеститорски интерес за изграждане на ветрогенератори,

мигриращи червени кани са наблюдавани при Снягово, Суворово, Преселка и Добротич. По време на проучване на пролетната миграция при село Въбел (защитена зона „Никополско плато“) през 2010 г. е наблюдавана една червена каня.

В резултат на проучването на есенната и пролетната миграция в рамките на проекта „Минимизиране на рисковете за дивите птици“ са наблюдавани 8 червени кани в Северна България през есента на 2011 г., 3 червени кани през пролетта на 2012 г. и 10 червени кани през есента на 2012 г. С изключение на 3 птици, регистрирани през есента на 2011 г. в Западната Дунавска равнина (при Галиче), всички останали наблюдения са в Централна и Източна Добруджа и района на Бургас.

Фиг. 35 Разпространение и численост на червена каня в България по време на миграция на база на наличната информация

Характеристика на миграцията

Численост и фронт на миграцията

Червената каня е рядък мигриращ вид през територията на България, като прелитат до 30 индивида, основно по Западночерноморския прелетен път Via Pontica (Костадинова, Граматиков, 2007). По време на пролетна миграция през България са установени да прелитат единични птици, основно по Черноморското крайбрежие, най-общо от линията Суходол – Провадия – Силистра на изток до Бургаския залив в Южна България и Преселенци в Добруджа. Единично наблюдение има и в Централната Дунавска равнина в района на Никополско плато (Въбел).

По време на есенна миграция през България са установени да прелитат до 30 индивида (Костадинова, 2007). Птиците прелитат основно близо до бреговата линия, като при Балчик и Атанасовско езеро са отчитани най-голям брой мигриращи червени кани - съответно 14 и 13 индивида за сезон. Като цяло птиците прелитат най-общо от линията

Силистра – Мадара – Суходол, на изток до морския бряг. По време на есенна миграция прелитащи червени кани са наблюдавани и в Дунавската ранина – в Свищовско-Беленската низина и при Галиче. Има и две наблюдения от Източните Родопи. До сега не са публикувани или предоставяни данни за прелет на червени кани през западната част от страната.

Интензивност и динамика на прелета

Сезонна динамика

Есенната миграция на червената каня през България започва от втората десетдневка на август и продължава до последната десетдневка на октомври, като на база различни проучвания през годините, се вижда, че най-много птици прелитат през септември. Най-рано е наблюдавана червена каня на 11.8.2004 г., а най-късно – на 18.10.2012 г. По време на пролетна миграция червени кани са наблюдавани от края на март до края на април, като най-рано видът е наблюдаван на 29.3.2005 г, а най-късно – на 26.4.2010 г. Поради общо малкия брой регистрирани мигранти не може да се прецени дали това е основният период на пролетния прелет на червената каня през България.

Дневна динамика

На база на съществуващите наблюдения не може да се изведе закономерност в дневната динамика на прелета на червената каня. Все пак по-голяма част от птиците са наблюдавани в предобедните часове.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

Червената каня по време на миграция е наблюдавана да прелита в широк височинен диапазон - от 40 м до 1000 м. На база наличните наблюдения общо за пролетна и есенна миграция повечето птици са регистрирани да прелитат на височина между 200 и 500 м., а също и под 200 м. Много рядко са регистрирани прелитащи червени кани на височина над 500 м.

Миграционни потоци

Основното направление на прелитащите червени кани в близост до морския бряг е юг и югозапад. Наблюдаваните над Дунавската равнина птици са поддържали същото направление.

Използване на района за стационаране и нощуване от реещи птици

Няма данни за нощувки на червени кани в България.